

Sygn. akt II CSK 104/15

POSTANOWIENIE

Dnia 14 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z powództwa G. B.
przeciwko K. S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 14 października 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z dnia 28 maja 2014 r., sygn. akt I ACa 31/14,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powoda na rzecz pozwanej 3600 (trzy tysiące
sześćset) zł kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 maja 2014 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie oddalającego powództwo o zapłatę 247 148,79 zł. Zaskarżając wyrok w całości, pełnomocnik powoda wnioszek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparł na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia funkcjonującym na rzecz państwa, a więc w interesie publicznym. Stoi ona przede wszystkim na straży wykonywania prawa oraz jego jednolitej wykładni. Interes prywatny uwzględnia zaś tylko na tyle, na ile może się on stać podłożem zaspokojenia interesu ogólnego. Sąd Najwyższy już w okresie obowiązywania kasacji, będącej zwyczajnym środkiem odwoławczym, podkreślał, że podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurisprudencki (postanowienie z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne.

Sąd Najwyższy, rozpoznając skargę kasacyjną, nie jest trzecią instancją sądową. Sąd kasacyjny nie sędzi sprawy, lecz rozpoznaje skargę kasacyjną

w interesie publicznym, wyjaśniając istotne zagadnienie prawne, dokonując wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów bądź usuwając z obrotu prawnego orzeczenia wydane w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwe. Dlatego nie każda skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania.

Ograniczenia środków zaskarżenia są znane współcześnie w różnych ustawodawstwach. Są one zgodne z zaleceniami Rady Europy, które zmierzają do ograniczenia liczby instancji oraz zezwalają na wprowadzenie środków ograniczających dostęp do sądu najwyższego szczebla. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, już w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, iż ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne ani z Konstytucją, ani z postanowieniami wiążących Polskę konwencji międzynarodowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 1998 r., I PZ 54/97, OSNAPUS 1999, nr 3, poz. 92, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 grudnia 1998 r., I PZ 67/98, OSNAPUS 2000, nr 2, poz. 65 oraz uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r. III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53). Takie stanowisko wyraził również Trybunał Konstytucyjny (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2000 r., SK 12/99, OTK Zbiór Urzędowy 2000, nr 5, poz. 14).

W niniejszej sprawie nie występuje wskazane we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania istotne zagadnienie prawne. Istotnym zagadnieniem prawnym w rozmiennieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego rozstrzygnięcie może przyczynić się do rozwoju prawa. Odwołanie się do tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga - jak wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego - sformułowania tego zagadnienia z przytoczeniem wiążących się z nim konkretnych przepisów prawnych oraz przedstawienia argumentów świadczących o rozbieżnych ocenach prawnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 r., nr 1, poz. 11; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 r. Nr 7-8, poz. 51; z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, nie publ.).

Rozumianemu w wyżej przedstawiony sposób istotnemu zagadnieniu prawnemu nie odpowiada wskazana przez skarżącego związana z art. 365 § 1 k.c. kwestia zakresu związania prawomocnym orzeczeniem. Skarżący nie przedstawił przekonujących argumentów, że kwestia ta - w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. - budzi poważne wątpliwości i decyduje o istotności przedstawionego zagadnienia prawnego. Podniesiona kwestia była wielokrotnie przedmiotem rozważań zarówno w literaturze, jak i w orzecznictwie (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2000 r., II CKN 655/98, nie publ., z dnia 23 maja 2002 r., IV CKN 1073/00, nie publ., z dnia 4 marca 2009 r., IV CSK 441/08, nie publ., i z dnia 17 maja 2012 r., I CSK 315/11, nie publ.), nie stanowi zatem zagadnienia nowego, niewyjaśnionego w dostatecznym stopniu.

Ponadto przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnia jedynie takie zagadnienie prawne, którego rozstrzygnięcie jest niezbędne do rozpoznania sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 29 kwietnia 2001 r., I PKN 33/01, OSNP 2003, nr 9, poz. 28, z dnia 4 lipca 2003 r. III CK 120/03, nie publ., i z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243). Tymczasem przedstawione zagadnienie prawne nie spełnia tego wymagania; skarżący pomija bowiem - co wynika jednoznacznie z uzasadnienia zaskarżonego wyroku - że niezależnie od związania prawomocnymi orzeczeniami Sąd pierwszej instancji na podstawie niezakwestionowanej własnej oceny zebranego w sprawie materiału uznał, tak jak w prawomocnych orzeczeniach, że strony zawarły umowę o dzieło, a nie umowę o roboty budowlane. W tej sytuacji również druga wskazana przez skarżącego przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, w postaci - jego zdaniem - istnienia rozbieżności w orzecznictwie sądów dotyczących wykładni art. 365 k.p.c., także nie uzasadnia przyjęcia skargi do rozpoznania.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 398⁹ § 2 k.p.c. oraz art. 98 w związku z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).